

اداره مرکزی :

آنقره ، معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه ، استانبول جاده سنده آنقره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باهالی جاده سنده ۸۷ نوروده ، داغ ۵ محصوره

حیات

مبارد اعمیانه ... دیار دها مرون حیات قاتلم ا...
- نیجه -

نسخی هربرده ۱۰ غرورده

سنه لکی بوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار)

ایونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مزلنیزد .

صافی : ۵۶

آنقره ، ۲۲ کانون اول ، ۱۹۲۷

۳ نجی جلد

صاحبه :

فکر حیاتمزده کی دورغونلوق

« حیات » ک لیکن نسخه سنده محمد عزت بک بو چوق مهم موضوعه تماس ایدرک فکر حیاتمزده کی دورغونلوق سیلیرنی کندی نقطه نظرینه کوره ایضاح ایتدی . « حیات » ک الی اوچنجی نسخه سنده بر سنه لک علم و صنعت حرکتلری حقنده یازیلان مقاله لک آچیقجه افاده ایتدیکی بو یوقسولنی قید و تثبیت ایتدکن سوکرا ، بونک سیلیرنی آرایان آرقاداشمز ، مادی و اقتصادی شرطلردن زیاده سیاسی عامللرک بونده مؤثر اولدیغنی ، و انقلاب دورلری کی « سیاسی مفکوره لک خلقی هیجانه کتیردیکی آنلرده حقیقت ویا کوزه لک تحریری ایچون هوسلرک ضعیفلا دیغنی » سوبله مکده در . عزت بک نظر آ اقتصادی عامللرک بو خصوصده کی تاثیر اوقدر فضله دکلدر : « قولای ورفاهلی بر حیاتک فکری و بدیی فعالیت ایچون ازم اولدیغنی ادا ایله مک ، بیلدی کمز برچوق مثالره نظر آ ، پک یا کلیش اولور ! »

اجتماعی حادثه لری ساده جه مادی سیلیرله ایضاح ایدن « تاریخی مادیه جیلک » طرفدارلرندن دکلم . حقیقی تاریخچیلر ، هیچ بر زمان ، اجتماعی حادثه لری بر تک رؤیت زاویه سندن کورمک وساده جه بر جنس عامللره ایضاح ایتک کی دار برتلقی به باغلا نمازلر ؛ بناء علیه ، برواقعه بی ایضاح ایدرکن بالکیز مادی دکلم هر جنس معنوی عامللری ده حسابه قاتمق مجبوریتنده درلر . فقط بویله اولقله برابر « تاریخی ماته ریالیزم » ی بوسوتون رد وانکار ایتک ده قابل دکلدر ؛ مثلاً ایلک باقیشده صرف معنوی عامللرک محصولی عد ایدیلن نه قدر حادثه لره ، حتی « دینی حادثه لره » ،

« بدیی حادثه لره » واردرکه ، ای بر تحلیل نتیجه سنده برچوق اقتصادی شرطلره باغله اولدیغنی صراحة آ کلاسیلیر . ایشته بو نقطه نظردن ، فکر حیاتمزده کی بو کونکی دورغونلوق سیلیرنی آراشدر برکن ، مختلف ماهیتده عامللر آراسنده مادی عامللره ده مهم بر موقع آیرمق لازمدر قناعتندیم . عزت بک ده اشارت ایتدیکی وجهله ، فطرة بلکه بر از فضله نیکیین بر آدام . غالباً ملی تاریخمیزک اوزون عصرلری دولدوران صفحه لر یله استیناس ایتمش اولمقدن متولد بر حمله ، تورک ملتک بر طاقم مجهول قدرت منبعلرینه مالک اولدیغنه داغما ایناندم و اینانورم ؛ فقط بو « حسی اعتقاد » و اونک تولید ایتدیکی « نیکیینلک » ، هیچ بر زمان « شائیت » ی کورمکدن و اونی بوتون آجیلنی و آچیقلمنی ایله تشریحدن بی منع ایتهمشدر صانیورم . ایشته بوندن دولاییدرکه ، بر طرفدن اون بش یکریمی سندن بری مملکتک فکر سوبه سنده بارز بر ترقی اولدیغنی ادا ایتمکله برابر ، دیگر طرفدن بو کونکی علم مؤسسه لر میزک اوروپاده کی امثالنه نظر آ « قرون وسطائی » دینه جک قدر ابتدائی اولدیغنی اعترافدن هیچ بر زمان چکینمه دم ؛ مشروطیتک اعلانندن بو کونه قدر کچیردی کمز انقلابلرک وسعت و عظمتنی سوبله دیکم صیراده « ذهنیت » اعتبار یله داها « مدرسه » تاثیر ندن قور تولامادیغمیزی و صوفه لرک شرقدن کله « قارا قابلی کتاب » ی برینه غریبدن کله « صاری قابلی کتاب » ی اقامه ایدرک هنوز « مقلدک » دوره سندن چیقامادیغمیزی ده علاوه ایتدم . ایشته بو کوچوک فقط اساسی نقطه بی قید و تثبیت ایتدکن سوکرا ، فکر حیاتمزده کی

شومدهش دورغونلوقک ، کندی نقطه نظرمه کوره باشلیجه عامللری قید ایدیم : اولاً ، هنوز بزده « عصری علم » تلقیمی موجود اولمادیغنی کی ، بلکه اجتماعی تکامل سوبه میزک بر نتیجه سی اولارق ، معین علم و صنعت مسلک لری ده موجود دکلدر ؛ تصادفک سوبله ویا تصلف سائقه سیله ، یا خود اسکی تعیر ایله « تزین ذات و صفات ایچون » هر هانکی علم شعبه سنه طائد بر قاج کتاب او قویان آدام ، محیطمزده بو کون پک اعلا « متخصص ، عالم » کچینه بیلیر . « علم » ایله « معلومات » آراسنده کی فرقی ساده جه « بیلن » دکلم فقط حقیقی معناسیله « آکلایان » قاج آدامز واردر ؛ هر هانکی علم شعبه سنه لاقیردیله دکلم حقیقه حیاتنی وقف ایتمش قاج متخصصه مالکیز ؛ غریبده عینی عنوانلری حاتمسلکداش لرینک قارشینه چیقوب صلاحیتنی تسلیم ایتدیره بیله جک آداملر میزک یکونی نه قدر در ؛ بوسؤاللرک جوانی ، جد آحزن آوردر . لکن اعتدال ایله دوشونورسه ک ، بونک باشقا تورلو اولماسنده امکان اولمادیغنی تسلیم ایله رز : تورکیه ده کی بر تک دارالفنون و بر قاج عالی مؤسسه ، داها دون دینه جک قدر یقین برماضیده قورولمش اولدیغنی کی ، حتی بو کون بیله ، دارالفنون مدرسکی حال و استقبالی مؤمن و مقرر بر مسلک دکلدر . کتبخانه لره ، موزه لر ، انستیتولر ، لابوراتوارلر کی علم مؤسسه لر مزده غایت محدود و هر درلو اعتقادن محرومدر . اساساً « افکار عمومی » ده « فکر و صنعت » جریانلرینه هنوز لایق اولدیغنی درجه ده قیمت و برمه مکده در . معنوی بر شرقی ، مادی بر فائده سی یعنی عمومی حیاتده حقیقی بر یری اولمایان فکری مسلک لره

آنادولودده عاوی کویاوری و بونلرک اعتقاد و عادتلری

آنادولو علویلرینک دینی اعتقاد و عنعنهلری ، عبادت طرزلری و عادتلری کورمک مقصدیله بوندن ایکی آی اول غربی آنادولونک بعض یرلری کزدم . بالخاصه شو کویلی دولاشدم :

- ۱- چیبیق آبادوشعبان اوزی قضالری حدودینی تشکیل ایدن یابیلارده علویلرک بولونقلری کویلی
- ۲- اسکیشهر اوواستده وسیدغازی ایله آفیون قاراحصاری آراستده کی کذا علوی کویلی
- ۳- بالاقضاسی ایله حیانا آراستده ابوخاص صیرتلرندله آبداللرک او طور دقلری کویلی ،
- ۴- از میر جوارنده کی تختاجی نامی ویریلن عشرتلرک بولونقلری کویلی .

بورالده موضوعمدن آیری برساحه اولدینی حالده ، تورک عشرت و اویمقلری حقتده معلومات طویلامق ایچون دولاشدیغی سویله مک ایجاب ایدیوردی . بو وضعیت ، کزدیکم یرلرده کی عشرتلر اویمقلر ، تورکک ایکی بووک اولوسی تورکملرله یوروکلر حقتده معلومات ایدنمکله سبب اولدی . عین زمانده آنادولودده تورکملر و یوروکلر او قادار مختلف بویله اویمقلرله آیریشلردرکه هر هانکی مقصدله بورالده که زمن بر آدامک نظر دقتی جلب ایتمه سی قابل دکلدر .

بوسیلله کوردیکم اعتقاد و عادتلری منطقه لره آیرارق یازمقدن زیاده عشرت وقینله محیطلری ایچنده یازمنی داها موافق بولدم .

کزدیکم یرلرده کرک عشرت تشکیلاتی و کرک اعتقاد و آیین منطقه لری بربرینه او قادار متداخل و کرفت بر حالده درکه نه بر عشرتی بعض معنوی وصفلرله ، نه بر منطقه یی بعض خصوصی احوال ایله دیگرندن آیرمی تمکن دکلدر . بوکون بونلرک مادی و رسمی حیاتی تماماً متحد برجه به عرض ایتکده اولدینی کی معنوی حیات اعتباریله ده بربرینه قارشلی اولان اسکی تنافر جوق آزالمشدر . و یاقین بر آتی ده بو متخالف حسلرک ده بر طرف ایدیله جکنه دائر بر جوق علامت کوردک .

اولجه سنی کویلولری ایله علوی کویلولر آراستده مناسبت بوق کی ایدی ، بر سنی ، علوی کویله مسافر قالمای سله که عد ایدردی . بونلر ، بربرلرینک یمکلرندن یمزلردی . بر تختاجی هر هانکی بر مجبورت آلتنده بر شهرلی به یمک و برمش ایسه یمک و ردیکی قابی قرق دنعه سیقامادقن صوکر کیرینی ازاله ایش اولالزدی . بوکون ایسه سنیلر و علویلر بربرینک لوبلرینه کیدرلر . علویلک ، سنیلک جهتلرینی حتی آزالزنده شاقا اولقی اوزره قونوشورلر ، کذا تختاجیلر ، دیگر عشرتلرله وسنیلرله برابر یمک یرلر و دوست اولارق قونوشورلر .

معافیله بو ایکی متخالف جریان آنادولودن

بوسبتون قاقمش دکلدر ، تختاجیلرک و چینلرک حالا کوجه به حالنده بولونان و شهرلردن اوزاق یرلرده یاشایان قسملرندله اسکی عنعنهلرک موجودینی انکار ایدیله من . کذا دیگر علوی زمره لرندله بالخاصه داغلق و یایلاق یرلرده و اوتدنبیری اوجاقلی ده ده لرک بولونقلری کویلرده بو اعتقاد و آیینلر آلا ن یاشامقده در ، فقط صوکل کونلرینی یاشامقده در .

چونکه بونلری یاشاتان سبیلر اورتادن قاقمشدر . یعنی خواجلق و ده ده لک تعصبلری صحنه دن چکیلمشدر . ده ده لرک بوایشده تعصبدن زیاده برده خصوصی منفعلتری واردی و واردر . حالبوکه خواجهدیدیکمز عالملرک ، جهالتدن و تعصبدن باشقه بر ساقلری یوق ایدی . بوکونولکی مملکته حسب الله یامشدری ، ایشته اک آجی نقطه بودر .

کرچه آنادولودده علویلک و سنیلک جریانلرینک بر جوق تاریخی و سیاسی سبیلری داها واردر . فقط بوسبیلر ، بو ایکی جریانک منشأ و دوامنی ایضاح ایدر . بز بوراده بونلرک تاریخلری یازاجق دکلر ، بوکونکی وضعیتلری سویله مک ایسته بورز . معافیله شایان منی اولدیغندن دولای دکلر ، اوله کورولویورکه آنادولیده بوتون تورک اولیس ، بوی اویمقلری بوتون لهجه لر ، تلبس طرزلری و عنعنهلر تماماً برخلیطه حالته کیرمش و بر وحدت اکتساب ایتکه یول طوعمشدر . ملی تعلیم و تربیه نکل انکشافی ، خطوط مواصله و منقله نکل تأمین بو حادثه یی تسریع ایده جکلدر . کرک عشرتی تشکیلانک و کرک عنعنهلرک برلشمکه متوجه اولدیغی بعض مثالله کوره بیلیرز :

(خارماندالی) دیبه آنادولونک مختلف یرلرنده بر تورکن عشرتی واردر . بو عشرتک ، تورکن عشرتلرینک بر جوغنده اولدینی کی ، علوی اولماسی ایجاب ایدر و فی الحقیقه اسکیشهر اوواستده بواستده بر علوی کوی واردر .

قط بوعشرتدن بالا قضاستده بر قاق کویله داها مصادف اولدم . بوراده کیلر علویلیکی تماماً اونوشلر و کندیلرینک تورکن عشرتلرینک اک مترقیسی اولان (حرمین دالی) عشرتیه منسوب اولدقلرینی خارماندالی اسمنک حرمین دن محرف اولدیغی سویلرلر . صوکر بواستده مغنیسا جوارنده برکوی وار وازمیره یاقین مننه تابع دیگر برکوی داها وار . بوکولولر ، تورکن کله سنی بیلمه دکلری کی علوی ، محب ، قیزیلباش تعبیرلرینی ده بیلمه بورلر .

کذا بالاقضاستده (بایات) عشرتندن بعض کویله تصادف ایدم . بونلرده علویلیکی اونوشلردر . حالبوکه بونک تماماً عکسنه اولارق از میرده ناری دره نکل اشاعی محله سنی تشکیل ایدن بایات کوی تام مناسیله علویدرلر .

بالیکسراطرافنده کی (چینی) لر تماماً علوی اولدقلری

حاله طرزون طرفلرنده خارشید دره سی بوبنده کی چینی کویلولری کلیاً علویلیکی اونوشلردر . اسکی تاریخلر بونلری تورکن دیبه کوستردکلری حالده بونلر کندیلرینه یوروکل دیرلر . سنی چینلرده ایسه یوروکل تعبیری ده یوقدر .

(جیکل) عشرتک طاشیدینی عنوانی قدیم علمی منبعلریمز اوغوز تورکلری یعنی تورکنلر خارچنده قالان بالعموم تورکلره ویریلن عمومی بر عنوان اولقی اوزره کوسته ریرلر . حالبوکه بوکون آنادولودده تورکنلرک اک بووک بویلرندن بری اولقی اوزره طاقمده در .

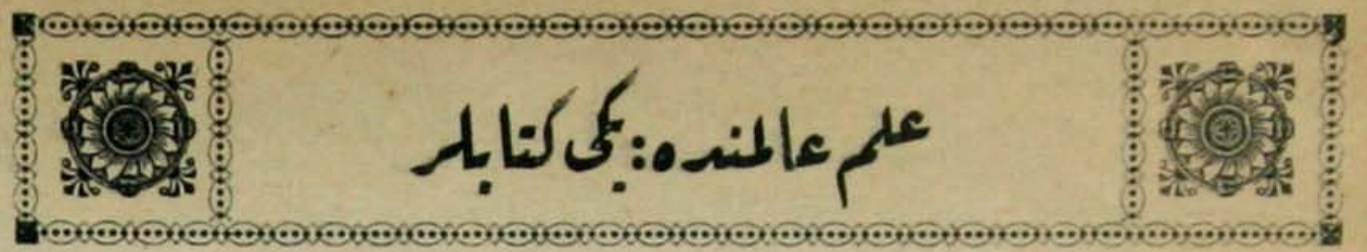
چیبیق آباد قضاستده (قارغین) قریه سی کندیلرینک تورکن اولدقلرینی سویله بورلر . بونلرک ده ده لری ایله عین سلاله دن کلدکلرینی سویله یین (سه له) قریه سی ده ده لری ، کندیلرینی بالکز تورک دیبه آنالر و تورکنلکی قبول ایتلر . کرچه تورکن ده تورک دره ، فقط تورکنلر بر آرز داها قابا اولور ، دیرلر . بونلر تورکن اولدقلری حالده عشرت و اویمقلرینی اونوشلردر . [۱]

آفیون قاراحصارینه یاقین اولان یابیلارده (قاجار) و (خوروزم) عشرتندن بر قاق کوجه به تصادف ایدم . بونلر ، کندیلرینه یوروکل نامنی ورمکده در . حالبوکه بونلرک تورکن عشرتلرندن اولدقلرینی بیلیمورز . بوتون بونلرله برابر تورکن و یوروکل عنوانلرینی طاشیاملر ویا بو عنوانلری اونوش اولانلر ، ایستر علوی ، ایستر سنی اولسون ، هپ بربری آراستنه قاریشمش اولارق او طور ورلر . برکوی ، علویدر و یوروکلدر . یاننده برکوی یوروکل و سنی دره دیگر یاننده تورکن کوی ، سنی و دیگر کی علوی در و یاخود تورکن و یوروکل اولدقلرینی قبول ایتن و بالکز تورکنر دیملکه کتفا ایدن علوی و یاسنی کویلی در و الخ ...

بو مثاللر بزه کرک عشرت تشکیلانک و کرک علویلکک متحرکز اولادیغی و وحدت تأمیننه مستعد بر حالده بولوندیغی کوسترر . اساساً عشرتلر چوقدنبری بربرینه قاریشمش و یکی یی اسملرک لشلردرکه بواستمرک باش دوندوریجی کترتی حقتده بر فکر و برمک ایچون ایلریده بر جدول نشر ایده جکز .

کزدیکم یرلر محدود اولدینی ایچون مطالعه لریمیزی تشمیل و تعمیم ایدرک شمولی و قطعی حکملر و بره جک وضعیتده کلر . قطعی و کلی حکملر و برمک ، آنادولونک تام و مکمل برانسو جغرافیاسی یازلدینی زمان ممکن اولا بیله جکلدر . بونکله برابر بعض احوال واردرکه بونلرک

[۱] تورکنلرک سجه سندن بحث ایدرکن بو بحثه رجوع ایده جکز . قارغین عشرتی اوغوز تورکلرینک ویا تورکنلرک آیرلینی یکر می دورت بوندن بر بویدر سلجوقنامه ده ایضاحات واردر . قارغین عشرتندن بحث ایدرکن بونلرده نقل ایدیله جکلدر .

علم عالمندہ: یکی کتابہ

غرب فلسفہ مندہ شعورک ترقیسی —
 Le progrès de la conscience dans
 la philosophie occidentale —
 یکی جلد —
 Par L. Brunschvicg. P. 387, 441.
 Paris-1927

برونشوئخ ، فزینی و ریاضی فکر لک تکالی
 حقدہ داها اول نشر ایتمش اولدوغی اثر لردہ اولدوغی
 کئی ، بو اثر ندہ تاریخی - تنقیدی historico-
 critique بر اصول قبول ایتمش و بو صورتله یابدینی
 تنقید کار تفسیرلر واسطه سبله دوغما تیری علمک حر
 و سر آزاد انکشافیه تالیفه موفق اولمشدر . برونشوئخه
 نظراً عصر حاضر فلسفہ سی ، « مواد طبیعیہ سی ، فکر
 بشرک تاریخندہ بولونان بر تأمل فلسفہ سی » در . شو
 حالده خالص proprement dite تاریخ ، بر
 « ماده » دن بشقه برشی دکلدن . بو ماده تک هم بر
 تأمل réflexion وهمده بر منبع ترقی اولایلمه سی
 ایچین ماضی دن حاله قادر تماقب ایدن تکمیل تلسلی
 تدقیق ایتمک وجدل dialectique طریقله بوتلسله
 نفوذ ایتمک لازمدر .

قبل المیلاد بشتی عصرده ، مدینتمزه منقوش
 اولان تأثیر لری هیچ بروقت سبلینه مه جک اولان
 شاعرلر ، صنعتکارلر ، فزیولوغلر و سوفیستلر . الخ
 بویوک انکشافاتی حاضر لامشدر . سقراطله بر لکده
 « عقلی تمیز discernement rationnel ظاهر اولمش
 و « عقل عملی » کندیلکندن شکل ایتمشدر . بو عقل
 اومانیزم humanisme ده افلاطون محاضره -
 dialogue دن جدله dialectique مثبت قانوندن ،

محدود بر ساحه ده ویا بر او یاقده بر مرکزده تدقیق
 بوتون آنادولوده تدقیقندن داها آمین نتیجه لرو دیکر
 محللردہ کی وضعیتلر حقدہ - اوقاق و محلی خصوصیتلر
 مستثنا - داها صحیح فکرلر و بره بیلیر .

مثلاً کیکل [۲] عشرتی و بونلردہ کی علویک
 حقدہ اسکیشیرک (صاری قواق) کوبندن طویلانان
 معلومات بوتون بو عشرتک اعتقاد و عنعنہ لری حقدہ
 اک صحیح بیلکیلردن . چونکه بو کویده (کیکل)
 عشرتک اوتہ دنبری کویلو لرجه طائمش اوجاقل
 برعائله سی یا شامقدہ در . کذا از میرک (نازلی دره)
 قریه سنده کی (یانین یا طبر = یان یا تبر) عائله سی تحتہ سی

[۲] بوکله آنادولوده که کله و کیکل صورتلرنده
 تلفظ اولونور . برنجی جما مدود و ایکنجی جما
 مقصوددر . بوسبله کیکل شکلده یازدم . اسکی
 کتابلرنده بوکله چیکل شکلده یازیلیدر . پروفیسور
 بارنولک اوزنا آسیا بورتک تاریخندہ ده (ص ۶۷ ،
 ۶۸ ، ۸۵ و الخ) چیکیل شکلده یازیلیدر . ایلریده
 تفصیلات و بره جکدر .

ایده آل هدانک کجک صورتبه کندینه بر نقطه
 استناد آرامشدر .

نقطه بو ظفری متعاقب در حال نه انحطاط باشلادی .
 ائلامونجی لر ، استنادلرینک فکر لری بوزدیله .
 یونانیلک hellénisme « شدله خراب » اولدی .
 و آسیا ، آتنه تک سقوطندن سوکره قرون وسطابه
 دوغرو رجعت ابتدی . بو نقطه نظر دن لیه Iyos
 و رواق Portique ترقی ایده من اولدی .

ارسطونک و اصل اولدوغی اومانیزم ، عقلک
 اومانیزمی دکلدن . بلکه بو ذلک مذهبی ، سقراطدن
 اولکی بر حقیقه به رجوع ماهیتندہ در . رواقیونه
 کلنجه : بونلرک اخلاق ، فزینی بر طبیعتیلکه استناد
 ایتمکله برابر ، دینی نیکیلنکندن بشقه برشی دکلدن .
 بونلرک تماماً مادیه سی اولان محیلہ لری پک آشکار بر
 صورتده روحیه سی اولان تلقیانه خدمت ایتمشدر و بونلر
 مختاریتک autonomie درین معناسی جیقارامادیلر .
 والهیاتلری رموز و کنایاتک غرابلرندن قورتولمادی .
 آپیکوریه نلره کلنجه : ظاهری بعضی تناقضلرنه رغماً
 دینی حیياتک صفوتی ، رقیب لری بولونان رواقیوندن
 داها ای مدافعه ایتمدیله (۶۸) .

برونشوئخ ، اسکندریه مکتبک سر به سی
 وقرون وسطانک انتقال دور لری حقدہ پک مؤثر
 و شایان دقت محیفه لر یازدقندن سوکره ، عصر حاضره
 کلیر ، وده قارتله باشلامش اولان بحرانی دوری
 تدقیق ایدر . اوکا نظراً حقیقی اومانیزم ، بر آن
 ایچنده غیوبت ایتمک اوزره بالکز سقراطله باشلامشدر .
 زبرا بالکز سقراطله ذکای علمی مثبت و اساسی
 بر قیمت اکتساب ایتمشدر .

عشرت لری و عنعنہ لری حقدہ معلومات طویلاناچق
 یلرک اک مهم بر مرکزیدر . آبدالر حقدہ بالا
 قضاستک ابو خاص کویده بوبله در . چونکه آبدالرک
 اوجاقل ده ده لرندن (بوزلی اوغلری) بوراده در . اک
 اسکی خاطر لری ، سلسله نامہ لر ، عنعنہ لر و سوکرا
 مناقب کتابلری و مجموعہ لر ، بوکی مرکز لردہ بولوندینی
 ایچون اک مهم و فیضی معلومات بورالردہ بولونور .
 بورالردن طویلانان بیلکیلر آنادولوده کی علوی جریانلری
 حقدہ و علوی کویلرینک عنعنہ و عادت لری حقدہ بزنی
 تنوبر ایده بیله جک ماهیتندہ در . بونلر خارچندہ بنه
 بو مرکز لری اطرافندہ کی کویلردن آلینان بیلکیلر ایسه
 بونلری تأیید و یا تنقید ایتمک خدمتندہ قوللانیلاجی
 کی آنادولو ایل بیلکیسی حقدہ محتاج اولدیغیز
 معلوماتک یکی آراشد بر مالرله تماماً معناسی نمی به وسیله
 اولق ایچون دیکر لری ابله برابر و عائد اولدقلری
 عشرت لره کوره صیراسبله یازیلماچقدر .

بروسف ضیا

ده قارتک ریاضی اصولی ، افلاطونک بوش بوشنه
 آرا بوب دور دینی شیئی افتکار به کتیر عسدر . و آرتق
 ده قارتک تأثیر یله بوتون منور ذکالر حرکت کلمشدر .
 اسپینوزانک تماماً ذهنیه سی اولان خریستیانلی شرقک افکار
 دینه سی ، غربه و ابراهیمک آلله نی ذکا و حقیقه
 ارجاع ایتمشدر (۱۸۸) مالبرنس ایسه : قاتولیک
 عقلیه سی اک سوک مرحله ترقیانه اسعاد ایدر
 ولاینجک دینی ، بدیی بر یلان اوزر ندہ تکمیل ایدر .
 اون بدنجی عصرک بو ایکی بویوک ممثلی ، بوتون دهالرنه
 رغماً [رده فورم] طرفندن بوزولمش اولان خریستیانلی
 رؤیاسی تحققی ایند بره مدیلر . (۲۵۹) ۱۸ نجی عصر
 ایسه قرار سز بر دوردر . اثرک ایکنجی قسمی آبرجه
 درت قسه آریلیر که مندرجاتی حقدہ بزہ سر لوحه لری
 بیله کافی معلومات و بره بیلیر :

۱ - آلمان منافزیتک تکاملی ، که بوراده (تنقیدی
 افتکار به و رومانیک عکس العملر تدقیق اولونمشدر)
 ۲ - آزجوق مستور بر صورتده بسبقولور تک
 ایجابیه تک الهام ایندیکی سیستم لره بوراده مونته سکیو
 دورقلم و لهوی برول واردر .

۳ - شعور فلسفہ سی در و بو قسمده اون
 سکرنجی عصر اقتصاد جیلری ، آدام اسمیت ، هه لوه
 جیوس ، بنتام ، جیمس میل ، ستوارت میل ، تن ،
 وریبو . . . تدقیق ایدلشدر .

۴ - اجتماعی ترکیلر و ترقی فیلزوفلری . . . که
 قوندیاق ، برغسون ، من دو بیران ، قوزن ، راوسون ،
 ره نوویه ، لاشه لیه ، هاملن ، لاینو ، قورنو ، بوزرو ،
 آمیال . . . بو میاندہ کوزدن کچیریلشدر .

نهایت سوک ایکی فصل ده روحانی ترقیاناتک شرائطی
 ایله وجدان دینی تدقیق ایدیلش و بونلرله بو واسع
 تدقیقات اجمال ایدلشدر . برونشوئخه نظراً علم ، متعال
 دوغما تیزم ایله عقلک استبدادنه قارشی باپیلان پینمز
 نوکنمز مجادلہ لر نتیجه سنده ترقی ایتمشدر . ایده آلیزم
 ۱۸ نجی و ۱۹ نجی عصر لردہ کوستردیکی قورتولوش
 حمله لرنه رغماً انحصاری بر حقیقه به رجوع ایتمک
 ضرور تنده قالمشدر . فقط بیکر منجی عصرده مثبت علملر
 حریتلرک حد اقصاسنه واصل اولمشدر . علمک شعورله
 مناسبتی ، علمانک او آنه قادر ریاضیات ایله فزینی
 آراسنده وجوده کتیر دیکر لری ارتباطدن وجوده
 کلمشدر . بوراده مؤلف روسی ترقیاناتک اک تام
 مفهومی لری ، اضافیه ده بولق قناعتی اراز ایدر .
 و ترکیبی یقینک سرابی mirage غیب اولدوغی آنده ،
 تخلیک مترقی حقیقی ظاهر اولمشدر دبه دوشونور .
 (۷۸۴) . اخلاق ، دینی ترقیات خصوصنده تنور
 ایده بیلکلکمز ایچین علمک ویرمش اولدوغی مثاللردن
 استفاده ایتمک ایجاب ایدر . ابتدائی لرک ذهنیتدن پک ده
 اوزا قلاشماش اولان و بیلام جیمسک پراغماتیزمنه نظراً
 عصر حاضر وجداننده مکتوز بولونان آلله « مجرد
 بر ایده آل » دن بشقه برشی دکلدن . فلسفی حقیقتلر
 بنه متعال دینلرک رؤیاسنه دالمق ، علمی حقیقتلر برینه
 متعال فلسفه به قیمت ویرنه تک حصوله کتیره جکی
 نتیجه تک هینتی ویرلر . مکمل انسان ، حقیقت و متعال ،
 موجود ایله واحد آراسنده کی تناقضی بر طرف ایده بیلندر .

جمیل سنا